

Työllisyyden edistämisen yhteistyömalli

Khall 29.09.2025 § 163
95/14.00.00/2025

Valmistelija

Vt. kunnanjohtaja Kai Könönen
puh. 040 712 3994
etunimi.sukunimi@luumaki.fi

Kunnanhallitus on päätöksessään 19.05.2025 § 84 päättänyt, että työllisyydenhoidon kokonaisuuden muutosta lähdetään valmistelemaan vaihtoehdon yksi eli Kunnan sisäisen työllistämisen mallin mukaisesti.

VE1-mallin pääkohdat

”Työllistämisyksikkö fyysisenä yksikkönä ajetaan alas 2025 lopussa. Sosiaalinen vahvistaminen toteutuu palkkatukityön, työkokeilujen ja kuntouttavan työtoiminnan kautta kunnan työyhteisöissä.

Valmennuspalvelut ja neuvontapalvelut ovat osa sosiaalisen vahvistamisen toimintaa, joilla korvataan työllistämisyksikön palveluja. Heikoimmassa asemassa olevia tuetaan yksilö- ja ryhmävalmennusten sekä neuvontatyön kautta.

Kunnan toimialat sitoutuvat rekrytoimaan kuntouttavaan työtoimintaan sekä työkokeiluun sopivia henkilöitä. Toimialoja rohkaistaan palkkaamaan ns. kovalla rahalla nimenomaan työttömiä kuntalaisia. Henkilö on siten mahdollisen uuden työttömyyden alettua 100 päivää pois ns. sakkolistoilta. Esimerkiksi puhtaanapito, keittiöt, päiväkodit, kirjasto ja tekninen toimi voivat tarvita lähivuosina lisää varsinkin avustavaa henkilöstöä sekä eläköitymisen kautta avautuviin työtehtäviin uusia tekijöitä.”

Kunta voi saada palkkatukea oppisopimusopiskelijoiden palkkaamiseen vain vamman tai sairauden perusteella. Oppisopimus on toimiva tapa rekrytoida toisen asteen opintoja edellyttäviin kunnan työtehtäviin täsmäosaajia, ja sitä on suositeltavaa käyttää kaikilla toimialoilla.

Vuosien 2026-2029 hyvinvointisuunnitelmassa kaikki Etelä-Karjalan kunnat ovat sitoutuneet perustamaan kohtaamistilan. Työllisyyden hoidon matalan kynnyksen tukitoiminnat voidaan järjestää samassa tilassa. Luumäellä kohtaamispisteenä toimii Hyviksen kulma hyvinvointiaseman yhteydessä.

Luumäen kunnan työllisyyden hoidon suunnittelun viitekehyksessä on ollut Etelä-Karjalan työllisyysalueen laatima työllisyyden edistämisen yhteistyömalli. Tarkempi avaus tehtävistä ja niiden jakautumisesta on esitetty liitteessä Työllisyyden edistämisen yhteistyömalli. Mallissa on määritetty palvelukokonaisuudet, joiden osalta Etelä-Karjalan työllisyysalue ja sen alueella toimivat työllisyystoimijat (mm. kuntien työllisyyspalvelut, työllisyyttä edistäviä palveluja eri rahoituksien turvin tuottavat kolmannen sektorin toimijat ja hankkeet) työskentelevät yhteistyössä Etelä-Karjalan asukkaiden työllisyyden edistämiseksi.

Vuoden 2024 TE-uudistuksen myötä työvoimaviranomaisen tehtävät siirtyivät kuntien vastuulle. Lappeenrannan kaupunki toimii vastuukuntana ja järjestää palvelut koko Etelä-Karjalassa. Työllisyysalue tuottaa lakisääteiset palvelut ja kunnat tuottavat lakisääteisten palvelujen lisäksi omia täydentäviä palveluja, joiden tarkoitus on edistää aktiivisesti kuntalaisten työllistymistä.

Uudistus lisäsi merkittävästi kuntien rahoitusvastuuta työttömyysturvasta ja kavensi palkkatuen käyttöä. Tämä näkyy Luumäen kunnassa ns. sakkomaksujen voimakkaana kasvuna. Ennuste vuoden 2025 osalta vuosittaisista maksuista on 1-9/2025 maksujen perusteella yli 400 000 euroa vuodessa.

Sakkomaksut

	2023	2024	2025
tammikuu	14 461 €	18 568 €	26 427 €
helmikuu	14 016 €	16 677 €	35 971 €
maaliskuu	12 735 €	17 957 €	33 702 €
huhtikuu	10 438 €	12 751 €	38 543 €
toukokuu	13 711 €	15 813 €	36 686 €
kesäkuu	14 501 €	10 883 €	37 787 €
heinäkuu	15 844 €	14 437 €	38 301 €
elokuu	16 252 €	14 119 €	36 575 €
YHTEENSÄ	96 114 €	106 768 €	283 992 €

Muita kunnalle tulevia kuluja ovat maksuosuus Etelä-Karjalan työllisyysalueelle lakisääteisten palvelujen tuottamisesta seuraavasti:

2025	2026	2027	2028
499 670	440 536	438 760	451 046

Pakolliset kustannukset työllisyysdenhoidosta ovat lähes miljoona euroa vuodessa.

TE-uudistuksen jälkeen kunnalla ei ole mahdollisuutta pienentää työttömyysetuuksien kuntaosuutta kuten aiemmin työpajatoiminnan kautta. Työllistämisyksikön tiloissa on suuri korjausvelka, ja tiloissa on merkittävä sisäilmariski. Kunnan näkökulmasta on järkevää siirtää painopiste siihen, että yli 100 päivää työttömänä olleet työllistyvät avoimille työmarkkinoille tai ryhtyvät yrittäjiksi. Tämän vuoksi työllistämisyksikön toiminta esitetään lopetettavaksi vuoden 2025 lopussa ja kunnan resurssit kohdennetaan työttömien ohjaamiseen avoimille työmarkkinoille ja yrittäjyyteen.

Työtehtävistä

Vaihtoehtomallissa VE1 esitettävät tehtävät:

- työllisyyskoordinaattorin tehtävänä olisi edistää työllisyyttä ja vastata työllisyysdenhoidon käytännön toteutuksesta.
- Työvalmentaja siirtyisi teknisen toimen alaisuuteen ohjaamaan työkokeilijoita ja kuntouttavan työtoiminnan asiakkaita.
- Kehittämiskoordinaattorin tehtävänä on suunniteltu olevan osallistua kunnan elinvoiman, työllisyys Hankkeiden ja kehittämistoimien edistämiseen.
- Muun läheisesti asiaan liittyvän toiminnan osalta kunnan hyvinvointisuunnittelija tukee maahanmuuttajien ja työttömien hyvinvointiin liittyvää työtä. Etsivä nuorisotyö ostetaan edelleen Lappeenrannalta ja integroidaan osaksi mallia. Tehtäväkuvat löytyvät liitteestä Henkilöstöresurssit.

Sosiaalinen vahvistaminen toteutuu sekä palkkatukityön, työkokeilujen että kuntouttavan työtoiminnan kautta. Lisäksi valmennuspalvelut ja

neuvontapalvelut ovat osa sosiaalisen vahvistamisen toimintaa, joilla korvataan työllistämisyksikön palveluja.

Kuntouttavan työtoiminnan järjestämisvastuu on Etelä-Karjalan hyvinvointialueella, mutta siirtyy myöhemmin mahdollisesti kuntien järjestettäväksi. Luumäki varautuu tähän aiemmin kuvatulla ns. sisäisen työllistämisen mallilla.

Yhteisötila Hyviksen kulma toimii jatkossa matalan kynnyksen kohtaamis- ja toimintapaikkana työllisyydenhoidolle ja hanketoiminnalle.

Kunta on mukana useissa työllisyyttä ja yrittäjyyttä tukevissa hankkeissa. Näiden avulla vahvistetaan pitkäaikaistyöttömien ja nuorten mahdollisuuksia työelämään, kehitetään yrittäjyyttä ja luodaan uusia toimintamalleja kuntaan. Kunta on jo sitoutunut hanketoimilla kehittämään työllisyyden hoitoa ja yrittäjyyttä seuraavasti:

- Ketterästi Yhdessä – Pienten Kuntien Voimavarat Työllisyyden Tukena –hanke, 2025-2028 (hallinnoi Rautjärven kunta, omarahoitus yhteensä 3 vuodessa 14 921 euroa) alkanut 6/2025
- Kaakko Act, 2025-2028
 - o ylimaakunnallinen XAMK:n hallinnoima hanke (Luumäki LAB amk:n osatoteutuksen pilottina, omarahoitus 0 euroa) alkanut 8/2025
- Nuorten työpaja 2026-2027
 - o rahoitusta haetaan vuosittain ESAVI:lta (valtioapukelpoisuus jo myönnetty Luumäelle, toteutus mahdollisesti yhdessä Länsi-Saimaan kunnan kanssa, omarahoitus 25%)
- Saimaan ammattiopisto Sampon Kaakon Sydän - yrittäjyyttä ja yhteisöllisyyttä syrjäseudulle -hankkeen osalta-hanke 2026-2027 (Luumäki pilottikuntana, omarahoitus 0 euroa)
 - o hakuvaiheessa

Lisäksi Etelä-Karjalan rekrytointituki on vuonna 2025 aloitettu Rautjärvellä ja Imatralla, Parikkalassa, Ruokolahdella ja Savitaipaleella. Luumäen osallistuminen on päätöksenteossa.

Yhteenvetona

Työllistämisyksikön toiminta lopetetaan vuoden 2025 lopussa. Kunnan työllisyydenhoidon painopiste siirretään työttömien työllistämiseen avoimille työmarkkinoille ja yrittäjyyteen. Toiminta organisoidaan esitettyjen henkilöstöresurssien mukaisesti.

Kunnan toimialat sitoutuvat ottamaan työkokeilijoita ja kuntouttavan työtoiminnan asiakkaita sekä edistämään oppisopimusmahdollisuuksia. Yhteisötila Hyviksen kulmaa käytetään työllisyydenhoidon kohtaamispisteenä ja hanketoiminnan tukialustana. Kunta jatkaa osallistumista esiteltuihin työllisyys- ja yrittäjyys-hankkeisiin. Myöhemmin päätettäväksi tulevat uusi työllisyydenhoidon mahdollinen lautakunta tai jaosto liittyen työllisyydenhoitoon ja elinkeinotoimeen.

Esittelijä	Vt. kunnanjohtaja Könönen Kai
Ehdotus	Kunnanhallitus merkitsee työllisyyden edistämisen yhteistyömallin valmistelun tietoonsa saatetuksi.
Päätös	Ehdotuksen mukaan.